

Kouluun kiinnittymisen tukeminen ja poissaolojen ennaltaehkäisy ja seuranta

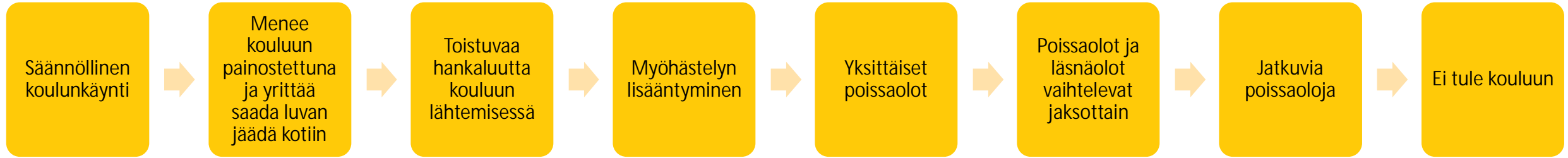
Kouluun kiinnittymisen tukeminen ja poissaolojen ennaltaehkäisy ja seuranta

- Vesilahdessa on luotu suunnitelma läsnäolon tukemiseen ja poissaolojen ennaltaehkäisyyn ja seurantaan. Malli perustuu opetussuunnitelmaan ja perusopetuslain pykälään 26

Opetuksen järjestäjän tulee ennaltaehkäistä perusopetukseen osallistuvan oppilaan poissaoloja sekä seurata ja puuttua niihin suunnitelmallisesti

- Mallin tavoitteena on tukea oppilaita, koteja sekä koulujen henkilökuntaa koulunkäyntiin ja kouluyhteisöön sitouttavissa sekä poissaolojen vaikutuksia ennaltaehkäisevissä ja korjaavissa käytänteissä.

Läsnäolon jana ja tukitoimet

Taso 1. Läsnäolon tukeminen ja poissaolon ehkäiseminen

Taso 2. Kohdennetut tukitoimet
Käynnistetään yhteisöllisiä kohdennettuja toimia: ohjaus opiskeluhuoltopalveluihin, monialainen yhteistyö. Poissaoloihin tulee puuttua heti ja pysäyttää tilanne. Mitä pidemmälle tilanne etenee, sitä vaikeammaksi tulee paluu säännölliseen koulunkäyntiin.

Taso 3. Vahva tuki: Vahvistetaan yksilökohtaista tukea ja hoitoa. Sovitaan kodin, koulun ja koulun ulkopuolisten toimijoiden yhteistyöstä. Tarkastetaan oppimisen tuen taso ja toimenpiteet sekä yksilökohtaisen opiskeluhuollon tuki.

Läsnäolon tukeminen ja poissaolojen ehkäisy

Mitä koulussa voidaan tehdä?

- Vahvistetaan läsnäoloa tukevaa toimintakulttuuria, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.
- Ryhmäytetään:
  - Ryhmäytyminen jatkuva prosessi, jota tehdään koulussa paitsi erillisinä tuokioina myös oppituntien yhteydessä.
  - Ryhmäyttämiseen kiinnitetään erityistä huomiota 1. lk ja 7.lk tai kun ryhmään tulee muutoksia esim. oppilas- tai opettajavaihdoksia.
- Tuetaan ja arvostetaan hyviä oppilaiden ja opettajien välisiä suhteita.
- Vahvistetaan hyvää yhteistyötä ja vuorovaikutusta kodin kanssa.
- Vahvistetaan tunne – ja vuorovaikutustaitoja.
- Taataan turvallinen oppimisympäristö ja ehkäistään kiusaamista.
- Ymmärretään poissaolojen merkitys oppimisen ja hyvinvoinnin riskitekijänä.
- Seurataan poissaoloja suunnitelmallisesti.

Kotien rooli on merkittävä
poissaolokierteen varhaisten
huolen merkkien
havaitsemisessa → Koteja
pyydetään havaitsemaan
varhaisia huolen merkkejä ja
olemaan niistä yhteydessä
kouluun mahdollisimman pian.

Koulupoissaolojen varhaiset varoitusmerkit

Poissaolojen taustalla voi olla monia erilaisia syitä tai useamman syyn yhteisvaikutus.

Varoitusmerkkejä ovat esimerkiksi:

- Toistuvat myöhästymiset.
- Vaikeuksia tulla tietylle oppitunnille.
- Vaikeuksia tulla kouluun tietyinä viikonpäivinä tai tiettyyn aikaan.
- Fyysiset oireet, kuten vatsakipu, päänsärky tai pahoinvointi.
- Toistuvat käynnit terveydenhoitajalla.
- Lisääntynyt itkuisuus tai vetäytyneisyys.
- Koulun sosiaalisten tilanteiden välttely tai pelko.
- Palkitsevien tilanteiden etsiminen koulun ulkopuolelta.
- Koulutehtävien välttely tai tekemättä jättäminen.

Koulun- käynnin tukeminen kotona

Huoltajan lakisääteinen velvollisuus on huolehtia siitä, että lapsen oppivelvollisuus tulee suoritettua!

Oppilaan koulunkäyntiä tuetaan kotona:

- Toimimalla yhteistyössä koulun kanssa
- Arjen säännöllisillä rutiineilla
- Tukemalla kouluun lähtöä
- Luottamalla lapsen kasvuun
- Tukemalla lapsen käsitystä itsestä oppijana
  - Pettymyksiä tulee. Kannustetaan yrittämään uudelleen. Tehdään yhdessä. Rohkaistaan.
- Mitä pienemmistä lapsista on kyse, tue vapaa-ajalla kaveritaitojen kehittymistä

Mitä sinä huoltajana voit tehdä?

- Puhu myönteiseen sävyyn koulusta ja opiskelusta.
- Iloitse ja pidä tärkeänä koulunkäyntiä.
- Ole ystävällinen, mutta päättäväinen. Rohkaise lasta koulunkäyntiin ja läsnäoloon.
- Pidä mielessä, että mahdollisten pelkoa aiheuttavien asioiden välttely saattaa lisätä lapsen ahdistusta ja pelkoa. Huoltaja voi omalla toiminnallaan vahvistaa lapsen uskoa itseensä ja siihen, että hän pystyy kohtaamaan hankalia tunteita.

- Luo luottamusta siihen, että ongelmat ovat ratkottavissa.
- Kun lapsesi on pois koulusta (esim. sairaus), tue kouluun paluuta.
- Ylläpidä säännöllisiä arkirutiineja. Auta lastasi saamaan riittävästi yöunta, se voi tarkoittaa esim. puhelimen käytön rajoittamista.
- Tue lasta koulunkäynnissä esim. läksyt ja kokeet.
- Älä kuittaa luvalliseksi sellaista poissaoloa, jonka syystä et ole varma.
- Ota asia mahdollisimman ajoissa puheeksi koulun henkilökunnan kanssa.
- Pidä kiinni arkirytmistä ja rutiineista, vaikka lapsi tai nuori ei menisikään kouluun: herätys aamulla, ruokailuajat, koulutehtävien ja läksyjen teko päivän aikana.

- Tunnista kotiin jäämistä edesauttavia palkintoja ja pyri vähentämään niitä. Saako lapsi tai nuori nukkua pidempään tai pelata? Saako hän vanhemman täyden huomion?
- Vaikka aamulla olisi vaikeaa, kouluun tullaan myöhässä tai sovitusti jollekin tietylle oppitunnille.
- Poissaolot lisääntyvät usein vaivihkaa. Mitä enemmän oppilas on poissa koulusta, sitä vaikeampaa kouluun paluu on. Pysy vanhempana lujana mutta ystävällisenä: vaadi lapselta koulunkäyntiä.
- Ole johdonmukainen ja systemaattinen, jos palkitset.
- Pyydä apua ajoissa!
- Älä luovuta!

Lähde: www.koulukunnossa.fi

Poissaolojen seuraaminen

- Oppilaan läsnäoloa koulussa seurataan säännöllisesti. Poissaolomerkinnät tunneille tehdään kansallisen poissaololuokituksen mukaisesti jokaiselta tunnilta.
- Luokanopettaja /-valvoja seuraa luokkansa oppilaiden läsnäoloja jatkuvasti.
- Poissaoloihin puuttumisen portaat ovat vähintään neljänneslukuvuosittain seurattavat 5%, 10% ja 20% tai enemmän opetustunneista.
- Oppilaan poissaoloja seurataan lukuvuoden ajan kokonaisuutena, tuntimäärät eivät nolaudu.

Poissaolojen seuraaminen: Wilman poissaolomerkinnät

- Terveydellisiin syihin liittyvä poissaolo
  - Sairaana
  - Fyysiseen tai psyykkiseen terveydenhoitoon liittyvä tapahtuma
  - Hammaslääkäri, terapia, leikkaus
  - Kirjauksen voi tehdä huoltaja tai koulun henkilökunnan jäsen huoltajan ilmoituksen perusteella
  - Ei erillisiä terveydentilaan liittyviä kirjauksia

- Ennalta anottu vapaa
  - Myös yksittäiset tunnit (lomamatkat, harrastukseen liittyvä poissaolo)
  - Koulun henkilökunnan jäsen kirjaa huoltajan ilmoittaman tiedon / anomuksen perusteella
- Muu selvitetty poissaolo
  - Käytetään vain niissä tapauksissa, kun poissaolo ei kuulu mihinkään muuhun kategoriaan (esim. odottamaton perhetilanne)
- Luvaton poissaolo, selvitetty
  - Huoltajan tai opettajan selvittämä luvattomaksi luokiteltu poissaolo
  - Pinnaus tai yli oppitunnin kestävä myöhästyminen

- Selvittämätön poissaolo
  - Koululla ei ole tietoa, miksi lapsi on poissa
  - Poissaolo voidaan opettajan tai huoltajan toimesta selvittää ja merkinnän luokkaa muuttaa

Luokituksen tavoitteena oli erottaa poissaolot opetuksesta sellaisissa tilanteissa, joissa oppilas on joko opiskelemassa muualla, toimii muissa kouluun liittyvissä tehtävissä tai asioimassa esimerkiksi opiskeluhuoltopalveluiden asiantuntijoiden luona.

Varhainen puuttuminen – kun poissaoloista nousee huoli

Mitä säännöllisemmiksi ja pitkäkestoisimmiksi poissaolot käyvät, sitä hankalampaa oppilaan on palata takaisin säännöllisen koulunkäyntiin -> poissaoloihin puututtava mahdollisimman varhaisessa vaiheessa

Poissaoloja seurataan koulussa ja kotona. Poissaoloihin liittyviä toimia tehdään, kun huoli on herännyt tai viimeistään, kun tietty tuntimäärä täyttyy.

Toiveena on, että kodin ja koulun välinen luottamus rakentuisi niin vahvaksi, että yhteydenotto poissaoloasioissa ymmärrettäisiin kutsuksi yhteistyöhön ja että epäselvissäkin tilanteissa kynnyks keskustelun avaamiseksi olisi mahdollisimman matala.

Pyritään huomaamaan muutokset lapsen hyvinvoinnissa mahdollisimman varhain ja tuetaan heidän kehitystään yhteistyössä.

Lähde: [Jokainen koulupäivä on tärkeä! - Vanhempainliitto](#)

Lähteitä ja lisätietoa

- Perusopetuslaki [Laki perusopetuslain 26 §:n muuttamisesta 947/2022 - Säädökset alkuperäisinä - FINLEX®](#)
- Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet
- [Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita on päivitetty – tavoitteena ennaltaehkäistä ja vähentää koulupoissaoloja | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)
- [Yhteisellä koulutiellä : Käsikirja perusopetuksen oppilaiden läsnäolon tukemiseen ja poissaolojen vähentämiseen \(valtioneuvosto.fi\)](#)
- [Etusivu - KouluKunnossa](#)